

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarohie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numele singuratici à 5 cr.; se vînd la »Tipografia», soc. pe acțiun

Numele singuratici à 20 bani se vînd la librăria G. Cârjan, Ploest

La
Abonament lunar
pentru
August st. vechiu
învîțat
Administrația ziarului „TRIBUNA“

În chestia „înfrățirii“.

I.

(S). În raportul despre inaugurarea monumentului dela Presaca, lângă Zlagna, publicat în numărul 168 al acestei foi, s'a făcut pomenire și de »frații Albini“.

Numele domnilor Albini a ajuns așa să fie trecut în raportul numit, ca preotul Beșe, care a luat parte activă la desvîlirea monumentului și a rostit și un discurs patriotic, e cumnatul dlor Albini. S'a făcut deci o mică combinație asupra unei probabile afinități de convingeri politice, la oameni înrudiți prin sânge. Nu i'a trecut însă nimănui prin minte să facă responsabili pe frații Albini pentru purtarea prea »patriotică» a cumnatului lor Beșe.

Cu toate acestea, dl Septimiu Albini, fost multă vreme redactor al acestei foi, ear' astăzi exilat de bunăvoie în București, a aflat de neîncunjurat de lipsă să de o rectificare și publică în acest scop o întîmpinare mai lungă în numărul de Marți al »Tribunei Poporului“.

Nu ne privește partea personală a întîmpinării dlui Albini, la care îi răspunde, la alt loc, cel personal interesat, directorul foi noastre; ci de un interes oarecare pentru noi, pentru toți, sînt celelalte constatări și enunțuri făcute din partea domnului Albini.

Le vom rezuma pe scurt, analizându-le.

Dl Albini ne spune, că dintr-o scrisoare amicală, primită dela un fruntaș aranjat al festivităților de instalare episcopescă dela Arad, a aflat și s'a convins, »că manifestăția provocată de discursul contelui Tisza a surprins chiar și pe Arădani, căci toate s'au întîmplat spontan“.

Din aceste puține dar' clare cuvinte înțelegem un lucru, pe care trebuie să-l remarcăm.

Anume, că pupăturile și călduroasele îmbrățișări dela Arad, au atins neplăcut chiar și pe »amicii» dela București, cari n'au întîrziat să ceară lămuriri dela Arădani, ear' lămuririle li-s'au dat în cuvintele: »nu știm cum s'a întîmplat, căci toate s'au întîmplat spontan“. Va

să zică, n'a fost nimic înainte plănuț sau de mai înainte pregătit.

E bine să se știe aceasta.

Dar' să mergem mai departe. Dl Albini face mărturisirea, că: »ca membru credincios al partidului național român și ca vechiu »tribunist« a cetii cu satisfacție vede că fiecare Românie de bine tot cu satisfacție va fi ascultat, după multă vreme, asemenea cuvinte din rostul unui fruntaș al vieții publice maghiare“.

De aici încă știm un lucru; anume, că dacă din întîmplare se afla și dl Albini la Arad, la festivitățile de instalare, s'ar fi pupat și îmbrățișat și el cu Maghiarii de acolo, pentru-că ideile lui Tisza, li-au satisfăcut“.

Chestie de gust și de pricepere. Pe noi și pe mulți, foarte mulți »Români de bine», nu ne-au satisfăcut ideile lui Tisza, din simplul motiv, că vorbele sale — n'au fost sincere.

»Românii de bine» de aici, de acasă, o știu aceasta mult mai bine decît »Românii de bine» pribegi prin alte țări. Noi știm d. e. că pe vremea când guvernul lui Bánffy era pe dric, și opoziția învingătoare trata cu Széll în chestia modificării legii electorale, tocmai contele Tisza era acela care se opunea întra Românie, din motivul, că atunci ar intra energic în parlament. E imposibil deci, ca în puținele luni trecute de atunci nobilul conte să-și fi schimbat convingerile politice.

Dl Albini ne mai spune, că Românii sînt pentru pace și bună înțelegere cu Maghiarii, ceea-ce e foarte exact. Lupta ce o purtăm noi, e luptă purtată pentru pace; și nu noi sîntem de vină, că nu putem ajunge la înțelegere cu Maghiarii. E exact și aceea, că »Tribuna» s'a înființat »în prima linie pentru-că să pledeze pentru rezolvarea prin bună înțelegere a conflictului dintre Maghiari și Români». Și dl Albini, care a colaborat zece ani la această foaie, va ști, că tocmai din acest motiv a fost primită »Tribuna» la început cam cu neîncredere din partea cercurilor politice române, așa, că a trebuit pas de pas să cucerească terenul, prefăcînd concilianță în — întransigență. De ce? Pentru-că s'a convins, că obște românească nu crede în posibilitatea unei înțelegeri pe cale pacinică cu Maghiarii.

Și cum au fost primite din partea Maghiarilor bunele intențiuni de pace și bună înțelegere?

Dl Albini va ști mai bine, pentru-că nu odată a avut să stea în fața judecătorilor maghiare și nu odată a trebuit să intre în temnițele maghiare, pentru-că »plede pentru rezolvarea prin bună în-

țelegere a conflictului dintre Maghiari și Români“.

Dar' își va mai aduce aminte dl Albini și de altceva. Atunci, când s'a înființat »Dreptatea» la Timișoara, tot în scopul de a »plede pentru rezolvarea prin bună înțelegere a conflictului dintre Maghiari și Români», cine o com-bătea oare mai energic decît vechii »tribuniști» și între ei domnul Albini? De ce? Credeau ei oare, că aceea-ce pentru ei, pentru vechii »tribuniști» era la început, așa zicînd, profesie de credință politică, era, pentru alți politicieni și »Români de bine» curată — crimă de lese națională?

Nu; ci pentru-că tot obște românească — de care ei țineau cont — era contrară unei politici de »îndulcire», pentru-că ținea de imposibilă și atunci înțelegerea pe cale pacinică cu Maghiarii.

Și să ne dea voe dl Albini, să-i spunem noi, cei-ce cunoaștem pulsul opiniei noastre publice, că această obște românească așa cugetă și astăzi.

Ne oprim aici, pentru a continua mâine.

Sibiu, 23 Aug. n.

SITUAȚIA politică e atât de încurcată în Austria, încît comitetul executiv al partidului Cehilor-tineri, cari fac parte din majoritatea guvernamentală, a aflat de bine să iese hotărîrea, ca pe 9 Septembrie toți deputații din reichsrath și din deuta provincială, aparținători la acest partid, să fie convocați la o conferență, pentru a discuta asupra ei.

„Înfrățirea“. Un Sârb, cutare Jovici, se laudă prin coloanele unui ziar sârbesc din Belgrad, că el a prevestit la 1895 că alianța naționalităților nu va fi de lungă durată; și eată că prorocia lui s'a împlinit, pentru-că Românii sparg solidaritatea cu cehii aliați și se — înfrățesc cu Maghiarii, la Arad. Rectificăm: Românii fin și acum strîns la solidaritatea lor cu celelalte naționalități din țeară, special cu Sârbii și Slovaci. Românii n'au legat nici o înfrățire la Arad cu Maghiarii, pentru-că înfrățirea au făcut-o la Arad unele persoane particulare, — de altcum majore, — pe propria lor socoteală și răspundere.

Maghiarisarea. Alianța patriotică, despre care am mai vorbit, a adresat acum un apel către publicul maghiar, cerîndu-i sprîgnul. Scopul acestei noue stelu de coadă este, cum se zice în apel: maghiarisare pe toate terenurile și cultivarea spiritului patriotic. Voiește noua reuniune maghiară, ca literatura maghiară

să fie scoasă pe plan la locul său, ca în țeară și în concert se predomină produsele maghiare, ca limba maghiară și spiritul național maghiar să se biruiască pe toate liniile!

Să nu-i fie de deochiu noii alianțe patriotice; da bine o începe!

DELA ISCHL. Un ministru pleacă altul vine la Ischl, să facă raport Monarhului despre situația politică. Luni a fost primit în lungă audiență ministrul maghiar, contele Szecsenyi, care a fost oprit apoi la prânz. În audiența avută s'a accentuat necesitatea venirii lui SZÉLL la Ischl, care va și pleca mâine sau poimîne prin Viena la Ischl. Ear' se țese ceva la Ischl, cum se vede.

Mărturisiri.

Luna aceasta e luna sîrbărilor culturale, aranjate de naționalități. Așa se tînguesc »patrioții». Pe Slovaci li adună la oaltă reuniune »Jivena», pe Sași monumentul lui Teutsch, pe Români »Astra». Unde mai pui despărțimintele »Astrei» și societatea română pentru fond de teatru. Ce denotă toate acestea? »Bud. Hirap» ne dă următorul răspuns: »Acee, că nu e adevărată afirmarea făcută de nenumărate ori, că în Ungaria nu poate să existe o altă cultură decît cea maghiară. Am întîrziat cu planul de a face ca cultura națională maghiară să fie singură dominantă în țeară!». Și fiindcă au cam întîrziat bunii noștri compatrioți cu deservita s'ugrumare a culturii naționale a celorlalte popoare din țeară, își fac de program pentru viitor următoarele: »Prin sprîgn material și moral să atragem cultura naționalităților în serviciul statului maghiar, făcînd se devină patriotică; ear' de altă parte, să grijim ca să nu se desvoalte mai departe în direcția dușmănoasă pe care a apucat“.

Am înțeles!

Fug Ciangăii.

Ear' se tînguesc Ciangăii. De astă-dată cei din Sándor-egyháza, așezați și ei printre naționalități, în scopul de a răspîndi — cultura maghiară. Dar' acum s'au săturat și acești »apostoli ai maghiarismului» de modul cum sînt tratați din partea »părintescului» guvern. Și decît așa guvern, mai bine lipsă. Să nu voașcă ei să le dea voe Ciangăilor să trădească și mai departe pe grății, din averea statului, ci să vină și să le ceară plată!... De aceea Ciangăii din Sándor-egyháza s'au mîniat și vreau să părăsească de nou patria mîmă, care pentru ei, zic ei, e mai rea decît o mamă vitregă. Vadă apoi guvernul unguresc ce va face când nu-i va mai ave! Lucrul stă adevărat: Ciangăii din Sándor-egyháza, de cincisprezece ani de când sînt așezați pe moștile statului, nu plătesc nici dare, nici taxe de rîscumpărare pentru pămînturile primite dela stat, ci trăiesc lumea albă, scutiți de orice povară. Ministrul de agricultură a zis însă că nu mai merge așa; dela anul viitor au să plătească dare și taxe de rîscumpărare pentru pămînturile. Le-a respins toate petițiunile date în contra acestei dispozițiuni și de aceea Ciangăii s'au mîniat și vreau să plece. Ce se va face cu cultura maghiară dacă se duă?

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Din copilărie.

Prea iubitelui C. Alessiu.

Îmi aduc aminte de o întîmplare dureroasă, petrecută în neamul meu, ce mi-a rămas adînc întipărită.

Se bolnăvise un moș de-al nostru. Mătușa lui, nevoiașă, nu-l putea griji cum i-ar fi cerut inima. Pe lângă ei mai că nu aveau mîna de ajutor, și din Trăscaia până la noi era drum de două conace. Părinților, prinși cu munca, le era peste mîna să-l cerceteze în fiecare zi, așa că s'au chibzuit lucrurile să-l aducă la noi acasă. Mama era gospodină bună, surori aveau două, — tată-meu prea-și dubia părintele și de mila lui nu s'a iubit să-l ia.

Seara vine pe la noi unchiul Dobre. Din două vorbe s'a întocmit treaba și ca om al casei a rămas înțeles, ca pe a doua-zi să ne facă el slujba asta.

Cum trăsese cu urechea la vorba de cu seară, ca un drăcușor m'am trezit tocmai la vreme: Sămboțin și cu Zorilă erau înjugăți la căruța șinuită, gata de drum. Am plîns și m'am ținut fuioare să-mă duc la mama bună să-mă nănuie. Ai casei, ca să scape de bîzîit m'au aruncat în codrilă — și des de

dimineată, când se rumenește cerul în depărtări, am eșit pe poarta străjuită de cei doi plopi înalți și stufoși. Am luat-o pe linie în sus până-ce am eșit în drumul mare. Lăsăm orînda din gura dumbrăvei în stînga și am cotit-o pe un drumăag nebătut ce ne reteza calea spre Trăscaia.

Unchiul Dobre cu capul gol călare pe proțap, eu, ghemuit pe traista cu merinde, — Osman printre roatele căruței cu limba scoasă, și astfel tustrei, printre sîmănăturile pîrjolite de secetă, rara, rara — în pasul boilor, pe la n'amezi am fost la bunica.

La ei poarta închisă și din căruța vedeam peste stobor. Casa scundăca cum sta cu fața albă și cu ferestrele la drum, pare-că ne aștepta. Pe prispă un stup mîrș învîlît cu paie. În stînga cîreșul își culca crăcile pline de rod peste casă și virfurile-i atingeau hornul învîlît o parte întreaga din coperiș. Hambarul de nulele în dreapta, mai la o parte poiața și-n fund șura. Lucrurile de pe-afară sub vipă arșite stau zugrăvite. O ciudată tristăță învîlîia cuprinsul. Ca de-o vieată lăuntrică lucrurile suferau par-că în de ele. După înfăptșarea lor cernită pricepei că din casa bătrănilor pierise voea bună. În bătaură, printre potri crescuse iarba și decît două gaini pe grunoi poartă era pustie.

Într-unu pe ogradă. Plasă și obidă ne întîmpină bunica. Cu buzele-i arse de friguri m'a sărutat apăsător pe frunte

și după-ce ni-s'a fost jeluit o toană, căre ne aflam cu toții-n tindă, dăm la o parte seara ce sta zi și noape sprîgnită la gura podului și cu băgare de seamă am învîrțit clanta lătărășă dela odaia unde zăcea moșu. Dintr-o ușoară smicătură din genunchi ușa s'a deschis mare înaintea noastră. Am pășit pragul în virful picioarelor și-am rămas locului.

Cu capul săltat pe perne, nemiscat, alb la față, cu mîinile slabe încrucișate peste toale în dreptul pieptului, moșu sta întins pe spate de-alungul așternutului. Culcat pe un obraz, că-mașa desfăcută la gât, cu barba albă, căzută peste sin, căuta domol spre ușă. La început nu ni-a luat bine seama, când ne-a auzit șoptind ne-a cunoscut glasul — s'a plecat o fărîmă înainte și binisor, cu ochii jumătate închiși, tremurînd, ni-a întins cu sfințenie mîinile. Părintele dornic ne chema la el. Ne-am apropiat și în genunchi, la căpătîiul lui, cu adăncă evlavie și-a dus mîinile peste capetele noastre plecate cu slugărnice. Cu înțelepte cuvinte din evanghelie, rostite ca 'n strană, ni-a dat binecuvîntarea.

Pentru întâia-și-dată vedeam pe moșu bolnav, în pat. Căta înțelepciune în gesturile lui molcome, căta bunătațireșă ochii lui blăjini, când iertător și trist privia spre noi! Ce frumos era chipul lui curat, de apostol, în privazul de argint ce-i făcea pîrul lung căzut peste frunte! Copil neștiutor de rosturile lu-

mești, am dorit o clipă ca moșu să doarmă așa mereu.... Ceva din copilul de atunci a rămas în mine, căci acum ori de câte-ori îmi amintesc de moșul meu cel bun, un deget nevîrșit îmi desemează în minte chipul lui frumos, fruntea lui senină și largă. — așa cum era el când l'am văzut dormind în patul bătut în pămînt, în căsuța cu tavă-nul jos.

Ne-am sculat de jos și cu mîna ni-a făcut semn să stăm lângă el. Pe masă ardea o candelă fir subțire de lumină și în lăuntru o liniște tihnită, patriarhală, ca aceea ce-ți lasă în suflet cetirea cărților sfinte. Lângă ușă doinea cu apă și pe capac bărdaca.... Bunica deretecase de curînd și pămîntul stropit atuncia miroșea frumos.

Moșu a prins a vorbi apoi: »Îmi spunea mie gîndu c'o să veniți voi. Am fost spus mătușei aseară și ea nu credea... Prin zori v'am fost visat venind încoace... Își ținea mîna dreaptă așezată frumos pe piept și după fiecare cuvînt rostit încetîșor, rar și potolit, glasul tot mai bun se făcea. De blăjina teamă din vorbă-i pricepei, că fără să-i spună nimenea prinsese singur de veste, — știa că venisem să-l ridicăm. Ni-a spus apoi, că ne adăsta dîntro' zi într'alta pe săptămîinile trecute, acum însă e de giaba, ne spunea că e teafăr, și că »măne-poimăne am de gînd să mă repez să vîd de n'a năpădit buruiana cucuruzul». Ne povățuia apoi să ne du-

Excesele din Paris.

Excesele de Duminecă noaptea din Paris, despre cari am amintit ieri, au fost cu mult mai mari și mai sîlbatice, de cum a apărut din primele depeș. Detailurile sînt îngrozitoare.

Până de curînd au făcut demonstrații mai mici antisemiții și naționaliști, demonstrînd în favorul lui Guérin, despre care se anunță, că a ajuns în mare strîmtoare.

Duminecă au aranjat socialiștii demonstrații pe strade, cari în curînd de-generară în bătăi și devastări.

Socialiștii de prezent sprînguesc guvernul, fiindcă ministrul Millerand e și el socialist. O parte din ei însă au rămas în opoziție și aceștia au însoțat excesele de Duminecă. Conducătorul lor a fost Sebastian Faure, cunoscutul revoluționar parisian.

Faure a invitat Duminecă pe tovarășii săi să se adune pe Place de la Republique, ca să demonstreze contra lui Guérin și contra antisemiților și naționaliștilor.

Socialiștii voiau să percurgă mai multe strade, în fel de procesiune. Dar' pe piață s'au adunat și antisemiții și naționaliștii și cele două tabere în curînd s'au încăierat. Mulți au fost răniți, de oare-ce socialiștii au descărcat focuri de revolvere. Poliția a intervenit, dar' abia a putut face puțină ordine. În acest moment socialiștii, în frunte cu Faure și sub stindarde roșii, au plecat spre Place de Trone. Poliția le-a apînșat calea. S'a iscat de nou bătăie, cu pușcături de revolvere și împunsături de cuțite. Comisarul Goullier a primit două împunsături. După primul atac socialiștilor le-a succedat a-șii continua calea, dar' au fost de nou opriți de poliție, care până tîrziu noaptea a avut atacuri și hărțuiri cu ei. O mare mulțime de demonstrații și poliști au fost răniți, ear' Faure, împreună cu doi soți ai săi, au fost arestați.

Pe când s'au petrecut aceste în partea pieței Republicei, o altă ceată a însoțat excese și mai mari. Ceata a plecat din Place de la Bastion spre biserica sfîntului Iosif și fiindcă poliția era ocupată cu ceilalți demonstrații, aceștia au sosit neîmpedecați până la biserică. Sosiți aici, au spart ușile cu drugi de fer și au intrat în lăuntru, spărgînd și devastînd altarele și mobilierul din biserică, apoi au adunat băncile grămadă și le-au dat foc.

Venind poliția, a trebuit mai întîiu să stingă focul și numai după aceea a urmărit pe demonstrații. În timpul acesta ceata socialistă a atacat și biserica sfîntului Nicolae, spărgîndu-i ferestrele și zdrobind mai multe statue din frontul ei.

Pe când socialiștii se dădeau la astfel de excese, antisemiții și naționaliștii s'au grupat în mai multe părți și s'au ciocnit cu socialiștii. Poliția a respins mai multe astfel de grupe.

Seara s'a iscat o mare turburare pe bulevardele Magenta și Strassburg. Turbulenții au stîns lămpile și începeau a ridica baricade; două chioscuri de

cem acasă, să nu stee boii și căruța din lucru și ne da în înțelegem, că precum și venisem tot așa să ne și întîrnăm, amu când o trecut primejdia »mi-o purta Dumnezeu de grije». Noi stăruim în rugăciuni și pe el nu-l trăgea inima să vină la noi, cu nici un chip. Unchiul îl pridisise cu vorba și el slab cum era se împotriva, biet, căt ce putea. Cum mai picase și doi cunoscuți de ai casei, am tăbărit cu vorba pe el, l'am dascălit în fel și chipuri doar' s'o îndura să vină și să ne împlinescă voea. Bătrînul o ținea una și deși strîmtoat, nu s'a lăsat să fie pus la cale. Înțețit din toate părțile numai ce-i auzia șoptind între ei, prindea să se vîicărească: »Valeu, valeu!... săracuș de maica mea!». O se aleagă prafu, mîi băieți, prafu!... Chiegal meu de isbeliște!... Strîsoarea mea!... muncuțuța mea!... O se ră-mă pe drumuri Anco... de risul lunei!... Vai de tine!... Valeu, valeu!... Cum nu pricepeți voi focul meu!... Se perpelea, când pe o parte, când pe alta și desă-dejdui suspina: »Naveți inimă, n'aveți!... și-i păcat de Dumnezeu!«

Era greu bătrînului să se urnească din culbul lui.

Nu i-s'a dat crezîmînt; pe vorbele unui beteg n'a put nimenea preț și pe a doua zi după ameazi se și hotărîște plecarea.

(Va urma). V. Cioflec.

ziare au fost aprinse. Confuzia era așa de mare, încât prin întunec nu se știa care sînt grupurile socialiste și care anti-semiții. În cursul noapții demonstrațiile erau în toată ora, dar pe la ora 1 poliția i-a succedat a restabilii ordinii.

Excesele din Paris au atras atenția publicului de nou asupra capitalei, de oarece orașul Rennes e liniștit și procesul Dreyfus decurge monoton și fără incidente senzaționale.

Ziarele din Paris sosite azi comentează viu evenimentele de Duminică. Cele naționaliste și conservatoare acuză guvernul, că el a provocat turburările prin arestările nemotivate. Ziarele revisioniste, radicale și republicane, pretind, că guvernul se fie energic și se apere Republica contra intrigilor secrete.

Din trecutul „Astrei”

Disertație.

(Urmare).

Necesitatea unei societăți culturale de talia „Asociațiunii” în sinul poporului nostru chiar în timpul, în care s'a înființat, o probează împrejurările în care se aflau Românii din patrie în anii 1860.

După ce la 1848 sub influența puterii morale dezvoltate și prin cunoașterea legilor firești în patria noastră, s'au dăruit ultimele bastimente a feudalismului aristocrat, răsărind pentru poporul român de dincoace de Carpați, ca popor cu individualitate națională proprie soarele dulce al libertății, după ce mai departe în mișcările din anii memorabili poporul nostru s'a purtat cum dela un popor conștient s'a așteptat numai — în țara noastră au urmat zilele absolutismului.

Ce a fost era absolutismului pentru noi, o spune nemuritorul *Săguna* când zice caracteristic timpul: „Sîntem fiii unei patrii umane, culte și constituționale, de aceea înzestrați cu astfel de legi, care promovează binele privat și obșteșc prin egală îndreptățire de drepturi, înaintea mijloacelor de cultură și civilizație, deși într'un punct ne apasă, adevărat în punctul naționalității.”

Nici nu se poate altfel. E natural, că Românii după ce s'au validat ca națiune pe câmpul de luptă cu arme de fier în mîni, se aibă dorința justă de a se manifesta ca națiune și în timp de pace, cu armele științei și ale progresului. Și nu credeți că aceasta a fost numai părerea metropoliților Șulțiu și Șaguna, capii mișcărilor românești de atunci, acestor doi aștri pe orizontul vieții poporului nostru, cari din aureola lor de glorie și astăzi străfrîng raze de lumină strălucitoare asupra noastră și vor răsfrînge neîncetat până-cînd va fi un suflet de Român între Tisa și Carpați, nu, ci a fost pornirea obștească a poporului nostru, ce clocește de mult în vinele cordate a corpului națiunii și aștepta numai momentul potrivit, ca să izbucnească cu toată tăria.

Da, căci abia lansează metropoliții *Andrei* și *Alexandru* rugămintea către înalta locotenință cesaro-regescă transilvană pentru a da voe la înținerea unei adunări consultatoare în privința înființării unei „Asociațiuni” pentru literatura română și cultura poporului român și ea, că sosesc sute de iscălituri din

colțurile cele mai îndepărtate ale patriei, arătînd că e de nespus de mare setea de cultivare și de manifestare de sine a poporului nostru.

Rugămintea clasică a fruntașilor națiunii datată din 10 Maiu 1860 pornește din principiul, că „semnalul timpului e progresul”. Staturi, națiuni rivalizează la oaltă în năseala după progres adevărat spre înaintarea fetei universale, prin dezvoltarea puterilor lor spirituale și materiale, prin înflorirea agriculturii, a industriei, accentuînd că „cunoștința aceasta s'a trezit și la Românii din patria aceasta, cari nu doresc nimic mai tare decât posibilitatea de a putea dovedi aceasta prin fapte”, sfirșește prin a cere dela locotenința c. r., că amăsurați convingerii generale a națiunii să binevoiască a da licență pentru înținerea unei adunări consultatoare, în care să se facă pregătirile trebuincioase spre înființarea unei reuniuni, care să aibă de scop lățirea culturii populare și înaintarea literaturii române cu puteri unite.”

Trecu mai bine de un an până-cînd grație schimbărilor produse prin diploma din 20 Octomvrie 1860, s'a putut ține în 23 Octomvrie (4 Noemvrie) 1861 inaugurarea și deschiderea „Asociațiunii transilvane române pentru înaintarea literaturii române și cultura poporului român”.

După osteneli îndelungate, după sbuciumări continue, ce numai rezoluțiune firmă și perseverență nesecată le-au răsbit, a putut se exclama în urmă marele Andrei: „Masa dulcea maicei noastre este pregătită pentru oaspeții mulți, maica noastră a fost până acum îmbrăcată în doliu, dar de acum înainte se îmbracă ea în haină de nuntă și poartă la masă pe toți fiii ei, ca să strălucească și ea în și cu casa sa și să înnoiască pe fiii ei, precum se înnoiesc tinerețele vulturului și se roagă lui D-zu zicînd: Doamne al puterilor, fii cu „Asociațiunea” aceasta acum și totdeauna, căci tot darul desvîrșit este de sus dela Tine părintele luminilor.” În anii primi a existenței sale activitatea „Asociațiunii” se reduce la lucrările din adunările generale. Amăsurați statutelor sale, „Asociațiunea” dela înființarea ei până în zilele noastre în tot anul ține în diferite ținuturi locuite de Români o adunare generală.

Prin faptul, că la adunarea generală a „Asociațiunii” cu drag aleargă Românii din toate unghiurile țării, ca în înțelegere și armonie și-și deoseamnă de agendele de peste an ale „Asociațiunii”, se deliberează asupra demersurilor ce sînt a se face în interesul culturii Românilor dincoace de Carpați, prin precizarea atitudinii din viitor a „Asociațiunii”, prin rolul însemnat ce-l concred statutele „Asociațiunii” adunărilor generale, dându-le dreptul de a designa principiile conducătoare pentru înaintarea scopului „Asociațiunii” și administrarea averii ei, dreptul de a decide asupra membrilor ei, a prelimina cheltuielile „Asociațiunii” pe anul viitor și altele mai departe prin faptul, că cu prilejul adunărilor generale se țin disertațiuni interesante, cari dau dovadă vie despre nivelul, pe care stau literații noștri, se aranjează concerte și petreceri, dela început au devenit adunările generale un fel de *sérbătorii naționale*, ce pretinderea să așteaptă cu neastîmpăr.

(Va urma). **George Pătecean.**

*) Rugămintea mai multor bărbai, fruntași ai națiunii noastre către înalta locotenință ces. reg. transilvană, în actele „Asociațiunii”, Sibiu 1861.

**) Cuvîntarea Excelenței Sale p. episcop Andrei Baron de Șaguna, ținută în 23 Oct. 1861, în actele „Asociațiunii”.

Cei doi prieteni.

Traducere.

(Urmare).

Lotario a rămas frapat de cuvintele amicului său și nu putea înțelege ce voeste el cu această lungă introducere. „Și-a bătut mult capul, că oare ce poate apăsa inima amicului său, dar” cu presupunerile sale rămănea totdeauna departe de adevăr. Pentru a scăpa odată de această penibilă neclaritate, i-a spus lui *Anselmo*, la ocaziune binevenită, că se simte atins în sentimentele sale de intimă prietenie dacă nu-i comunică clar și la înțeles secretele sale, chiar și numai pentru aceea, fiindcă dela el poate aștepta cu siguranță, sau mijloace pentru posibila realizare a dorințelor sale, sau un sfat bun pentru a se emancipa de ele.

— „Ai dreptate — i-a zis *Anselmo*, — și de această convingere fiind și eu, vreau să-ți desfășor, că nimic alta nu mi apasă inima, decât curiozitatea impasivă de a ști, oare soția mea, *Camila*, într'adevăr e așa de perfectă și de bogată în virtuți cum cred eu? Și asupra acestui lucru nu pot să-mi câștig convingerea altcum, decât punîndu-o la o probă severă, care ar putea să-mi arate curățenia virtuților soției mele întocmai cum focal arată veritabilitatea aurului. Pentru-că eu cred, scumpul meu amic, că o femeie e bună până atunci, până-cînd virtuțile ei nu sînt puse la probe, și că lauda de a fi credincioasă merită numai femeia, pe care nici promisiunile, nici cadourile, nici lacrimile și nici rugămintele pîntrunzătoare ale amantilor n'o pot face

să se clatine. Întreb, ce laudă merită pentru virtuțile sale femeia, care nu a fost expusă nici-odată ispitei de a putea deveni rea? E mirare oare că e onestă, cînd nici nu i-se dă ocaziune să fie ușuratică și cînd ea știe că bărbatul la primul ei pas greșit ar pedepsi-o cu moartea? Eu nu pot să stimez deci prea mult pe femeia, care e ținută în frâu de *friică*, sau din lipsa de ocaziune; nu așa de mult, ca pe aceea, care se opune cu succes și cu glorie ispitelor și atacurilor venite din partea bărbatilor. Din aceste, și din alte multe asemenea motive, pe cari le-aș putea înșira pentru întărirea opiniei mele, doresc ca soția mea *Camila* să treacă prin această probă, pentru-că virtuțile ei femeiești se poată fi examinate și apreciate la focal atacurilor amoroase, făcute din partea unui om, care are destulă energie de a-și ridica dorințele până la urechile ei. Și dacă va fi se ese, cum cred, victorioasă din lupta aceasta, te asigur, că eu voi fi cel mai fericit om pe lume și voi zice, că norocul mi-a dat soție tare, despre care zicea filosoful: „oare cine o va afla pe ea?” Dar dacă proba se va termina altfel, convingerea, că nu m'am înșelat în păreri mele, imi va face suportabilă durerea cauzată mie de experiența sump cumpărată. Dat fiind acum, că tot ce mi-ai putea înșira pentru a mă abate dela propusul meu ar fi vorba zădărnice, te rog, dragă *Lotario*, să te învești a fi instrumentul experienței mele. Eu nu numai că-ți voi da ocaziunea, dar nu-ți voi detrage nici mijloacele necesare, pe cari eu le cred de ducătoare la scop, cînd e vorba de a pune la probă pe o femeie morală, onestă, neprihănită; și această misiune

Cumnatii și „înfrățirea”

— O declarație.

Oamenii „înfrățirii” se găsesc, pare-că ar fi fost înțeleși. După Arad vine Presaca; după Goldiș-Mangra vine — Beșă! Acum se arată și dl *Septimiu Albini*, cumnatul părintelui *Beșă*, ca să ne spună că e încântat, satisfăcut și plin de nădejdi. Pentru cumnatul său iubit, *Beșă*, n'are nici o vorbă legănată de mustare, pe directorul nostru însă, dl Dr. *Albanu*, îl insultă pentru-că, vezi Doamne, a permis să se publice în „*Tribuna*” despre *beșada* (!) dela Presaca.

De altfel dl *Albini*, fost redactor, în decurs de 10 ani, la „*Tribuna*”, găsește că „*Tribuna*” nici nu s'a înființat cu alt scop, decât ca să prepare pupăturile tiszaiste-mangraiste dela Arad! Prețioasă mărturisire nu-i vorbă, și este ceva în ea, dar numai ceva. Nițică perfidie.

Declarațiune.

La scrisesele dlui *Albini* directorul nostru, care lipsește încă din Sibiu, ne trimite următoarele rînduri:

Micești, 22 Aug. n.

Dl *Septimiu Albini*, aflînd despre vorbirea dela Presaca a iubitului său cumnat *Emanuel Beșă*, paroh în Zlatna, găsește prilej a se rosti asupra „înfrățirii” dela Arad, de care se arată satisfăcut și încântat, deși, cum mărturisește, adevăratele motive ale „simptomului isolat” nu e în măsură a le aprecia pe deplin, deși accentuează că „o anumită doasă de scepticism sănătos va fi la locul său și în cazul de față.” (Trib. Pop. nr. 153).

E treaba dlui *Albini* să împace aprecierile sale cu logica unei minți sănătoase, dar nu pot să trec cu vederea procedeu d-sale condamnabil, de a mă ataca pe mine personal, pentru-că am „permis” — cum zice — să se publice în „*Tribuna*” raport despre isprava patriotică a cumnatului său, *Beșă*. Dacă dl *Albini* și-ar fi mai păstrat temperamentul său săsesc măcar o zi, ar fi putut să vadă, că eu însumi am scris raportul despre cele petrecute la Presaca și ar fi putut vedea că nu e vorba de o înșinuire, ci de o prostie pe care cumnatul său *Beșă* a săvîrșit-o în contul interesului deobște românesc și în contul chiar al reputațiunii sale proppii.

Onorabilul domn *Albini* își permite a-mi arunca cu acest prilej cuvîntul greu de „perfidie”. Ori-cine a citit raportul și reflexiunile mele asupra celor dela Presaca, a putut constata că mi-am impus deosebită rezervă, pentru-că să fiu pur obiectiv, fiindcă aveam a trata despre un preot, căruia i-am fost prieten și n'am avut motiv să-i port dușmănie, nici lui, nici cumnatilor săi, pe cari îi vedeam compromițai, fie și indirect, prin pășirea nesocotită a lui *Beșă*.

Dl *Albini* dacă a voit cu ori-ce preț să sezeze de cuvîntul „perfidie”, putea foarte bine să o aplice în altă parte, și altui; dar nu mie, căruia ori-ce, numai bunăcredința nu mi-se poate contesta pe dreptul.

Dar fie! Dl *Albini* a devenit provocător și neaștințos, întocmai cum provocător s'a făcut până acum inofensivul său cumnat, *Beșă*.

Purtarea d-lor mă dispensează acum de ori-ce considerațiuni, și voi face us de dreptul ce mi-a dat, de a vorbi fără rezerve și fără cruțare. Îl asigur pe dl

S. *Albini* că nu-i voi rămîne dator cu nimic, nici lui, nici celorlalți „amici” din ceata samsarilor de înfrățire și îndulcirea.

„Mi-e neplăcut să mă ocup de persoane, pe cari oare-cînd le prețuim și le stimăm, și față cu cari mi-am impus oare-care rezervă și după-ce le cunosc sem după adevărata lor „valoare”, cu atât mai virtos, că nu-mi plac personalitățile, și astfel am fost cruțat și unde poate n'ar fi trebuit. Moderațiunea mea vedă că după cum curaj celor-ce foarte moderați ar trebui să fie, în propriul lor interes, și vedă că clica samsarilor tot mai cutezantă devine în pășirea sa, cînd peste toate considerațiunile naționale și de bunăcuviință.

Voiu discuta, dle *Albini*, mărturisirile d-tale, și vom vedea apoi pe care parte este perfidia. La revedere!

Dr. *Elie Dăianu*.

Usurari pedepsiți.

Cu greu, dar totuși în fine s'a înțelplat și în Ungaria, că doi Jidani cari comiteau pe față și în secret cele mai josnice usurării, au fost trași înaintea legii care i-a pedepsit după merit.

E vorba despre usurarii de bucate din Bănat, — despre a căror manopere s'a scris de atâtea-ori în ziarul nostru.

În articolul nostru publicat astă-primăvară sub titlul „Usura de bucate” s'a descris pe larg cum „geschäffteri” fără suflet cumpără bucatele agricultorilor încă înainte de culesul de pe câmp, și cum apoi prin aceste tîrguri încurcă pe sîrmanii vînzători în datorii oribile, până-cînd în fine îi ruinează total.

Agricultorii din jurul Căminului ne mai putînd suporta jafurile aceste, au recurs la spîrghinul legii.

Tribunalul reg. din Biserica-albă a și pornit cercetările încă astă primăvară și pe baza acelor a intentat proces agentului unei firme jidovești din Buda-pesta, lui *Löwy Károly*. Acest monstru pocos abia s'a sfîrșit în săptămîna trecută. Pe lângă toate sforțările Jidanilor acușai, cari „și-au adus ca apărători, între alții și pe faimosul „kossuthist-gubernamental” *Eötvös Károly*, primul proprietar al ziarului „*Egyetértés*”, — totuși usurația a fost constatată din partea tribunalului și *Löwy*, agentul a fost pedepsit cu trei luni închisoare și 4000 fl. pedeapsă — după-ce s'a adevărit, că a comis usurării în 340 casuri.

Țărani acuzatori au fost îndrumați să solvească firmei usurar sumele primite dimpreună cu interesele legale.

În același timp cînd tribunalul din Biserica-albă a pedepsit pe *Löwy*, la pertractarea ținută în *Bavaniste* (com. Torontal) a fost pedepsit alt „coleg” de afaceri, anume agentul *Adolf Nádas*, reprezentant al mare case jidovești *Sigm. Weiss & Comp. din Budapesta*.

Acuzatorii și martorii — la vre-o 600 persoane — au spus în decursul pertractării lucruri, cari doar și în lumea usurarilor prea sînt josnice. Nu le era de ajuns „comersanților de bucate”, că pentru câte 4—5 fl. socoteau țărănilor cari nu le puteau lifera bucatele vîndute, câte 10—14 fl. și apoi spese și diurne enorme — mai înșelau și cantitatea bucatelor. Cînd țărani le datorea 8—10 chlg. grâu, usurarii socoteau rotund 1 maijă metrică. Sau apoi cîntarele și măsurile lor erau „bine aranjate” etc.

Dar mai mult. Sîrmanii țărani de pe acolo nu sînt jăfuiți numai de agenții

„principali”, — acestia au subagenții și încrezuții lor, cari încă își fac bani de cheltuială de pe spinarea bieților economi cari au nenorocul să-și vîndă lor bucatele, înainte de sece și cules.

La pertractarea din *Bavaniste* pe lângă principalul agent *Nádas* au fost trași în cercetare și alți o mulțime de subagenți și încrezuți ai numitei firme.

Agentul *Nádas* a fost pedepsit cu 3 luni închisoare și 3000 fl. amendă.

Întreg Bănatul e în fîrbere pentru ne mai pomenitele usurării, ce abia acum vedă că se fac pe socoteala și în paguba agricultorilor.

Hotărîrea tribunalului, aprobată și de Curie, e de o capitală importanță și cu toate acestea în ziarele ungurești, atît din capitală, cît și din provincia abia aflăm câte o timidă notiță despre procesele și hotărîrile aceste.

Așa se vede, că de sufletul ziaristilor maghiari sînt mai aproape ademenirile Jidanilor, decât marile interese economice ale poporului din țeară.

Noi tocmai pentru asta cu atît mai mult îndemnăm poporul bănațean, că ținînd cont de hotărîrile tribunalului din Biserica-albă, să-și scuture de pe grumaz pe josnicii usurari. Să se înțeleagă mai mulți jăfuiți și fără cruțare să încuse pe usurarii fără suflet și Dumnezeu.

V. C. O.

Cronica zilei.

Sibiu, 23 Aug. n.

Memento. 24 August: Terminul de înștiințări pentru participare la adunarea „Astrei” în Deva.

27 August: Petrecerea inteligenței rom. în Mureș-Ludoș. — Petrecere în Sîn-Mihailu (lângă Turda). Producțiune teatrală în Ohaba. — Petrecere în Brețcu. — Petrecere și repers. teatral în Zernești. — Petrecere și producțiune teatrală în Armeni. — Petrecerea tin. stud. în Sîlește. — Petr. pop. și producți. teatrală în Tohanul-vechiu. — Petrecera și teatru în Daneș.

27—28 August: Adun. generală a „Astrei” în Deva.

28 August: Reun. fem. rom. din Mediaș, adun. gen. în Mediaș.

29 August: „Nera”, cassa de păstrare, adun. gen. extraord. în Bozoviciu. — Tin. rom. din Sătmăr și Sălagiu, petrecere în Supurul-de-Jos.

Incidentul. Referitor la incidentul neplăcut cu biroul „Asociațiunii”, sîntem autorizați a mai declara următoarele: Un membru al redacției noastre, care astăzi lipsește din Sibiu, a fost rugat la timpul său din partea dlui avocat Dr. *Lazar* dela Oradea-mare, să solice o rezolvare favorabilă a rugărei sale înaintea comitetului „Astrei” pentru înființarea unui nou despărțiment la Oradea-mare, — ear' redactorul nostru, în urmarea acestei rugări, a avut în chestia sulevată o lungă întrevedere cu dl Dr. *C. Diaconovich*, secretarul prim al „Astrei”.

Concurs de protopop. Pentru întregirea postului de protopresbiter al tractului gr.-or. al *Albei-Iulie*, comitetul protopresbiterial publică concurs cu termen de 45 zile dela prima publicare în foaia oficială a arhidiecesei („Telegraful Român”). Dotațiunea fiitorului protopresbiter constă din venitele parohiei protopresbiteriale Alba-Iulia-oraș, taxele pentru visitațiunile canonice, taxa bilanțului de 2 fl. dela fiecare comună bisericască și ajutorul din cassa consistorială.

Oficieri francezi omorîți. Din *Sudan* vine știrea, că generalul *Klobb*, care a fost trimis de guvernul francez să iee comanda trupelor din *Sudan*, cari stăteau sub *Voulet-Chanoine*, a fost pușcat de către acesta dimpreună cu locotenentul *Meunier*.

Klobb a trimis ordin lui *Chanoine* să sisteze înaintarea, dar acesta i-a răspuns, că dacă ține la misiunea sa, să se considere de mort. Și în adevăr, cînd Klobb a înaintat spre tabăra lui *Chanoine*, acesta a ordonat foc și Klobb, dimpreună cu *Meunier* și cu alți însoțitori au fost împușcați.

Ziarele sînt scandalizate de acest cas. *Chanoine* e declarat de revoltant și misiunea *Gertil* (spre sud dela lacul Ciad) a primit ordin să-l urmărească.

Ploaie. De două zile curge asupra Sibiului o ploaie lină și îndesată, de pare-că n'are gînd să mai înceteze. În urmă ei temperatura a scăzut foarte mult.

Fulger ucigaș. În comuna *Madaras* viforul surprinzînd în câmp pe economul *Ignat Andrei* împreună cu nevastă-sa, cu fiul său și cu servitorul *M. Dombi*, un fulger i-a ucis pe toți.

Cădere norocoasă. Fata de 16 ani *Rozalia Tauber* din Budapesta, avînd ceartă cu părinții, s'a aruncat jos din etajul al doilea al locuinței lor. Din norocire însă nu i-s'a întelplat nimic afară de o neînsemnată contuziune la gură și la spate.

Necrolog. Nicolau B. Draia, călă de neguțător, după un morb îndelungat, împărțit cu sfințele Taine — își dăte nobilul sau suflet în mâinile Creatorului, Joi, în 17 August, la 9 ore p.m., în etate de 20 ani. Scurtele osseme s'au așezat spre repausul etern în 20 August s. n., la 3 ore p.m. în cimiterul comun al biseriei române gr.-or. din Criscior. Fie-i țărina ușoară.

„Astra” la Deva. Membrii comitetului central al „Asociației” vor pleca la Deva Sâmbătă (26 August) cu trenul dela 7 ore 41 m. dimineața pe linia Sibiu—Copea—Teiuș—Deva. Pentru că primăvara Deva se fie mai imposantă, ar fi consult, ca publicul doritor de a participa la adunare, să plece deodată cu comitetul, resp. se caute a se asocia la comitet pe la stațiunile din cale, spre a sosi la Deva în număr cât mai mare.

M. Sa Monarchul luna viitoare va lua parte la manevrele din comitatul Veszprém. Va sosi la Csóth în 13 Septembrie și în aceeași zi, după inspecția manevrelor, va pleca la Viena. În suita M. Sale va fi și Arhiducele Iosif.

Lista lăpădăturilor. Conform statisticii făcute în ministerul de interne, dela 1 Ianuarie până în 30 Iunie 'și-au schimbat numele „străin sunător” cu nume ungurese 3968 indivizi. „Israeliti” și „impiegații dela căile ferate ale statului” și dela oficiile de poștă și telegraf au premers și de astădată cu exemplul bun. Luând notă despre această sporire a neamului, „Alkotmány” zice: „Ar fi interesant să se știe, câți Jidani 'și-au câștigat pe prețul de 50 cruceri nume onorabil ungurese? Despre aceasta însă tace statistica ministerului de interne.”

„Statua Dreptății”. În numărul penultim dăserăm știrea, că patrioții din Brașov în loc de bustul lui Petőfi au înscunat cu lauri și gloriof în dictiru Dănel. Apropos de această notă, am să reamintim că ceea ce s'a întâmplat înainte de asta cu doi ani în Darmstadt:

„Dreptatea”, societate de înmormântare avea să sberbeze memoria împăratului Wilhelm I. Cum însă pe atunci grassa în întreagă Germania cultul astorfel de sberbări, busturi de ale împăratului nu se prea căpătau aici le acaparaseră aranjările mai abili ai sberbărilor date de alte reuniuni. Cu mare greu, și pe bani scumpi, au căpătat în fine o statuă a împăratului. Au înscunat-o și au așezat-o pe podiu. Publicul începuse să se aduna. Dar — pacoște! — barba deodată cade jos și bustul rămâne cu fața rasă. Ce e de făcut? Vor ține sberbarea în cinstea lui Bismarck! Până să se sfătuiască aranjatorii, eată cad și mustelele! — Ei! Vor sberba în cinstea lui Molke! — Desi bustul nu sberbă cu nici unul dintre candidații la sberbătoare. În momentul ultim însă cad și de pe piept decorațiunile și gaitanele ce semnalau uniformă militară și — ese la iveală, că la adecă statua e statuă de femeie.

Publicul devenise impacient și cerea ridicarea cortinei. Ce să se facă? — Vor sberba în cinstea zeiței Dreptății, patroana reuniunii. Presidentul, entusiasm de geniala idee, rostește un discurs lung cât postul mare, ear' publicul „aplaudează frenetic și toate privirile sânt îndreptate spre clasicul trup al zeiței de marmură.

Și apoi, — la sfîrșitul festivităților, când cei de aproape au privit cu demențunul statua, „acest sfânt elenodiu al reuniunii noastre”, au dat cu ochii de inscripția: „Prințesa Chimai”. — Da, era ibovnicia lui Rigó Jancsi, în toată — plasticitatea ei.

Despre Agata Bărsescu cetim în „Kronstädter Tageblatt” următoarele:

„Totul Friederle Wrede — Contelete (Pistol) — Agata Bărsescu”. Prințul Friederle Wrede și contele Tolstoi, ambii scriitori dramatici aristocrați, aparțin fără îndoială poezilor ce trebuie luați în serio, cari liberi de dilettantism, produc în adevăr opere de artă. Contele Tolstoi, care cu drama sa „Puterea întinerii” și-a cucerit scenele tuturor teatrelor, descrie cu crasse colori întunecate bestia în om, pe când prințul Wrede în „Recht auf sich selbst” clădește în mari conflicte dramatice gingașa sentimentalitate a omeniei. Amândoi poezii au rugat pe domnișoara Agata Bărsescu să creeze ale rolurile principale femeiești din aceste piese și domnișoara Bărsescu va debuta în aceste roluri în turneul ei artistic prin America. Drama „Recht auf sich selbst” a prințului Wrede vom avé ocaziune s'o cunoaștem mâne, 22 August pe bina noastră și avem să mulțumim îndeosebi direcțiunii, că orașului nostru s'a dat să aibă prima reprezentare în limba germană a dramei acesteia. Rolul „Aninei” a fost scris de poezul prinț Agata Bărsescu; având deci perspective de un deosebit deliciu artistic și după ce reprezentația de mâne e totodată reprezentația de adio a artiștei, de sigur simțul de artă al publicului de aici se va manifesta prin prezența cât mai numeroasă.

De viu în mormânt. Duminecă după amiază a fost înmormântat în cimiterul gr.-or. din Elisabietin Timișoarei fiul de 25 ani al proprietarului Nicolae Todorescu. În decursul prohodului 'i-s'a înmormântat întristatului părinte o telegramă, prin care 'i-se făcea cunoscut, că al doilea fiu, Petru, oficer în rezervă și oficial de dare în Deta, a murit. „Îngropați-mă acum și pe mine”, — a strigat nenorocitul după cetirea telegramei, apoi a leșinat. Cum stătea însă la marginea groapei, a căzut în ea pe cosciugul fiului său Nicolae. S'a produs o panică de nedescris; parte mare a publicului a alergat plin de spaimă, ear' cei rămași au sărit se scoată din groapă pe nenorocitul. Acum nenorocitul tată zace greu bolnav acasă.

Știri mărute. Gramma Döme (odinoară Dimitrie Grama), adjunct de inspector reg. de școale în Timișoara, a fost transferat în aceeași calitate la Oradea-mare.

— În Szarvas comerciantul-sodal A. Szeghalmi s'a înecat în Criș. Intrase să se scalde.

— În Zalaezszegez înecător K. Kupecz scaldându-se în Mura, s'a înecat.

— Diurnistul G. Juhász din Nyiregyháza s'a împușcat.

Prinosuri culturale.

Dăm, în cele următoare, numele acelor fii ai poporului român, cari din prilejul adunării dela Seliște a „Societății pentru fond de teatru național român” au depus prinosul lor pe altarul cultural al acestei instituțiuni:

I. Membri fondatori.

1. Dr. Nicolau Vecerde, adv., Sibiu 100 fl. — 2. Dr. Zosim Chirtop, adv., Câmpeni 50 fl. — 3. Cassa de păstrare (reuniune), Seliște 100 fl. — 4. Comuna politică, Seliște 100 fl. — 5. Comuna politică, Gurariu 100 fl. — 6. Comuna politică, Galeș 50 fl.

II. Membri pe viață.

1. Dr. Vasile Bologa, director, Sibiu 50 fl. — 2. Dr. Ilie Cristea, secret. cons., Sibiu 50 fl. — 3. Nicolae Hențiu, notar, Seliște 50 fl. — 4. Iordachia Roșca Căpitan, primar, Seliște 50 fl. — 5. Petru Ioan Comșa, com., Seliște 50 fl. — 6. Ioan I. Vulcu, com., Orăștie 50 fl. — 7. Nicolae Mihaila, proprietar, Vinerea 50 fl. — 8. Ioan Onescu, not. pens., Răhau 50 fl. — 9. Mihailă Ittu, silvicultor, Seliște 5 fl.

III. Membri ordinari.

1. Zaharia Boiu, asesor cons., Sibiu 5 fl. — 2. Dr. C. Diaconovich, prim-secr. al „Asoc.”, Sibiu 5 fl. — 3. Petru Dragits, prim-pretor, 5 fl. — 4. Dr. Nicolae Calefariu, medic, 5 fl. — 5. Dumitru Vulcu, proprietar, 5 fl. — 6. Dumitru Lăpădat, director școl., 5 fl. — 7. Dimitrie Roman, proprietar, 5 fl. — 8. Nicolae Roman, comerc., 5 fl. — 9. Constantin Herția, comptab., 5 fl. — 10. Ioan B. Comșa, propriet., 5 fl. — 11. „Reuniunea meseriilor” 5 fl. — 12. „Reuniunea pomierilor” 5 fl. — 13. Ioan Băncu, comerc., 5 fl. — 14. Ioan Chirca, vicienotar, 5 fl., tot din Seliște. — 15. Dr. Amos Frăncu, adv., Sibiu 5 fl. — 16. Dr. Elie Dăianu, director-red., Sibiu 5 fl. — 17. Ioan Onescu, not. pens., Răhau 5 fl. — 18. Ioan Muntean, propr., Hațeg 5 fl. — 19. Dr. Aurel Vlad, cand. de adv., Hațeg 5 fl. — 20. Ioan Droc, protopresbiter, Mercurea 5 fl. — 21. Sergiu Medean, Sebeș 5 fl. — 22. Romul Mierca, protopresb., Mediaș 5 fl. — 23. Nicolae Borzea, paroch, Viștea 5 fl. — 24. Dr. Ioan Bunea, prof. 5 fl. — 25. D-șoara Maria Cioban, prof. 5 fl. — 26. Vasile Podobaș, Cluj 5 fl. — 27. Dr. Ghiță Popp, prof., București 5 fl. — 28. Ilie Popp, paroch, Ludoș 5 fl. — 29. Dr. George Prunsa, medic, Orlat 5 fl. — 30. Vasile Aldea, senator, Sebeș-săscă 5 fl. — 31. Dr. Nicolae Comșa, medic, Franzensbad 5 fl. — 32. Rubin Pația, adv., Alba-Iulia 5 fl. — 33. Casina română, Seliște 5 fl. — 34. Mihail Roșca, propr., București 5 fl. — 35. Pavel Muntean, subcolonel, Sibiu 5 fl. — 36. Moise Opris, comerciant, Armeni 5 fl. — 37. V. N. Orghidan, comerc., București 5 fl. — 38. D. Micu Davidescu, prof., București 5 fl. — 39. Preotul Ioan Murgășan, institutor, Craiova 5 fl. — 40. M. G. Tonescu, ajutor de grefier la trib., Olt 5 fl. — 41. Comuna politică, Săcel 5 fl. — 42. Valeriu Popp, notar, Săcel 5 fl. — 43. Biserica gr.-or., Săcel 5 fl. — 44. Comuna politică, Boita 10 fl. — 45. Comuna politică, Aciliu 5 fl. — 46. Biserica gr.-or., Aciliu 5 fl. — 47. Octavian Berghazan, Aciliu 5 fl. — 48. Dionisiu P. Decel, paroch gr.-cat., Orlat 5 fl. — 49. „Brădetul”, institut de credit, Orlat 5 fl. — 50. „Cassa de păstrare”, Mercurea 5 fl. — 51. Comuna politică, Cacova 10 fl. — 52. Ioan Bunea, not., Cacova 5 fl. — 53. Ioan Dobrotă, com. financ. reg. ung. în pens., Sibiu 5 fl. — 54. Ilie Topărcan, notar, Apoldul-inf. 5 fl. — 55. Biserica gr.-or., Rod 5 fl. — 56. Comuna politică, Vale 5 fl. — 57. Sabin Savu, not., Vale 5 fl. — 58. Comuna politică, Sibiul 5 fl. — 59. Biserica gr.-or., Sibiul 5 fl. — 60. Aurel Hătegan, not., Sibiul 5 fl. — 61. Ioan Popescu, propr., Sibiul 5 fl. — 62. Valeriu Popoviciu, paroch, Sibiul 5 fl. — 63. Petru Juga, adm. prot., Tilișca 5 fl. — 64. Valeriu Milea, notar, Tilișca 5 fl. — 65. Nicolau Ivan, asesor cons., Sibiu 5 fl. — 66. Ioan Manta, paroch gr.-or., Gurariu 5 fl. — 67. Ioan Ivan, notar,

Gurariu 5 fl. — 68. Ilie Măcelariu, propriet., Gurariu 5 fl. — 69. Aurel Decei, vicienotar, Gurariu 5 fl. — 70. Dr. Ioan Stroia, prof. sem., Sibiu 5 fl. — 71. Ioachim Muntean, paroch gr.-or., Gurariu 5 fl. — 72. Dumitru I. Ghibu, comerc., Tîrgu-Jiu 20 lei. — 73. Dumitru B. Comșa, fabric., Seliște-Tîrgu-Jiu 12 lei. — 74. Ioan Alemașu, comerc., Tîrgu-Jiu 5 fl. — 75. Dr. August Drăgici, medic, Gelar 5 fl.

VIATA SOCIALA.

Din Rășinari.

Tinerimea studioasă rășinareană aranjează o petrecere de vară la Sfântă Mărie (15/27 Aug.) în „Dumbrava-mică”, la cas de timp nefavorabil în localitatea casinei. Venitul curat se va adăuga fondului pentru înființarea unei biblioteci populare. Doritorii de a participa binevoiască a se privi învitați, căci invitații speciale nu se trimit.

Comitetul.

Țibuna Literară.

Producțiunea noastră literară.

(Urmare).

Literatura economică.

Literatura economică continuă a se desvolta — deși în cadre modeste, dar' față cu seceta totală a trecutului, în mod îmbucurător — sub sceul institutelor noastre financiare, și îndeosebi al „Albinei”, cu al cărei sprigin s'au publicat jumătate din scrierile apărute în anul trecut.

Nu a fost lipsit acest ram literar nici de concursul „Asociației” noastre, căci după ajutorul dat anii preamergători de comitetul central unei valoroase scrieri de economie rurală, harnicul despărțământ al Blajului a înăvuit acum din nou literatura noastră economică cu o folositoare cărtică despre cultivarea legumelor.

Și de altmintearea acest ram al literaturii noastre aream un însemnat progres prin faptul, că — mulțumită dispozițiilor luate de delegațiunea conferenței directorilor de bancă din Iunie 1898 — cu începere dela 1 Ianuarie a. c. s'a înființat în Sibiu o „Revistă Economică”, a cărei existență deja astăzi, după câteva luni, este pe deplin asigurată și care — având spriginul institutelor noastre financiare — va pute face servicii reale dezvoltării noastre economice.

Celelalte organe ale presei periodice s'au ocupat în anul 1898 foarte puțin cu chestiuni economice. Publicațiunile lor de această natură se mărginesc la puține recenzii s. ex. despre „Vijeritul” lui P. Vancu în „Țibuna”, (nr. 120) și despre „Procent, promile”, etc. de I. C. Panțu (nr. 37), apoi despre „Cartea stuparilor săteni” de R. Simu în „Foiașul Pedagogic”, etc. și traduceri (s. ex. Istoria agriculturii de I. Löser, în „Telegraful Român”) de importanță secundară.

De remarcat ar mai fi la acest loc lipsa unor scrieri populare mai mici despre diferitele ramuri ale agriculturii, cum sânt publicațiunile „Reuniunii de agricultură” din Sibiu și broșurile editate de despărțământul Blaj. Ar fi fără îndoială de mare folos, dacă s. ex. singuratele capitol de mai sus amintit „Manual de agricultură” s'ar retipări — poate cu câteva schimbări metodice — în mici broșuri accesibile cercurilor largi ale agriculturii noastre. Asemenea publicațiuni ar fi dintre cele mai potrivite pentru continuarea bibliotecii populare plănuită de „Asociațiunea” noastră, și nu ne îndoim că cercurile conducătoare ale acesteia nu vor lipsi pe cei doritori de a lucra în această direcțiune, de întreg concursul lor.

Literatura științifică și alte scrieri.

Literatura științifică și alte scrieri de interes practic, încât nu aparțin ramurilor mai sus apreciate, — mai ales din cauza accentuării și cu alte ocazii că ne lipsesc cu totul instituțiuni științifice cu caracter național românesc, — au apărut și în anul trecut în număr disparent.

Scrieri ce privesc domeniul științelor exacte — afară de manualele didactice, despre cari am vorbit — cu excepțiunea unui indice al florei Gherlei, lipsesc și de astădată, și ne vor lipsi și în viitor până-când nu vom avé instituțiuni proprii științifice. Am mai arătat

însă, că aceste lacune ale literaturii noastre — încât nu ating deadreptul istoria naturală a pământului locuit de noi — le suplinește încâtva producțiunea științifică-literară a fraților nostri din România, — o producțiune de altmintearea deosebite foarte săracă.

Ceea-ce ne lipsește însă cu totul și ar fi de mare importanță pentru poporul nostru din mare scrieri din ramul dreptului și al științelor politice. Și de astădată trebuie să remarcăm faptul, că juriscunșulii nostri, — deși nu sânt lipsiți de condițiuni prealabile pentru a se pute manifesta și validă și pe teren literar și deosebindu-se mult de medicii români cari, deși cu mult mai puțin la număr, ocupă un loc onorific în literatura noastră, — nu au dat pe teren literar nici în anul trecut semne de viață, și astfel ne îndreptățește a le spune din nou, că față cu marile interese culturale ale poporului nostru au o datorie de onoare neachitată, care din an în an devine tot mai compromițătoare pentru reputațiunea baroului român.

Binevenite trebuie să ne fie tuturor traduceri cap de operelor literaturii străine, ce dl T. V. Păcășiu cu zel demn de tot respectul și — într-o cât critica organelor noastre publicistice merită credință, — cu bun succes le pune la dispozițiunea publicului nostru cetitor. La alte popoare mai mici, cum s. ex. la Maghiari, s'au îngrijit cele mai de frunte instituțiuni științifice și culturale de traduceri bune din autorii mai celebri ai popoarelor culte. Noi fiind lipsiți până astăzi de un asemenea favor din partea corporațiunilor noastre culturale (vedem că de puțin s'a putut face la Academia Română cu traducerea clasicilor antici) — trebuie să dăm întreg concursul nostru autorilor, cari lipsiți de ori-ce sprigin material și avisați numai la puterile proprii, se supun grelei sarcini de a ne face accesibile în limba noastră maternă comorile literaturii străine.

Literatura călindaristică.

Literatura noastră călindaristică, de când a noastră „Asociațiunea” ce — încă de tot respectul și — întru-cât critica importanța ei ca mijloc de cultivare a poporului, a luat un constant avânt. Editorii călindarilor emulează cu un zel demn de toată lauda, a înzestra publicațiunile lor cu un material cât se poate mai valoros, și după informațiunile ce le avem s'au făcut — cu bun succes — încercări de a pune puteri dintre cele mai distinse în serviciul ridicării nivelului literar al călindarelor noastre.

Tirajul extraordinar de mare, care face aproape 25% ale producțiunii literare întregi, precum și împrejurarea, că în urma trebuinței generale și a prețului minimal, aceste cărți intră până în cea mai ascunsă colibă și sânt cetite în tot decursul anului, sânt cea mai evidentă dovadă, că pe nici o altă cale nu pot fi luate în popor cu o multă înlesnire cunoștințele folositoare. Autorii nostri, cari la recercarea editorilor vor da acestora călindarele de ajutor pentru a înzestra călindarele cu o lectură cât mai prețioasă, vor face mari și reale servicii intereselor culturale ale poporului nostru. (Va urma).

Din public.*)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea producțiunii teatrale din Cubin dela S-ul Ilie (20 August), la cassă au încurs peste tot suma de 96 fl. 30 cr. v. a.

Suprasolviri au încurs dela următorii domni: S. Smederevac, com. (R. Petre) 3 fl. 20 cr.; I. Neagoe, preot (R. Petre) 1 fl. 20 cr.; I. Török, farm. 40 cr. Dr. L. Motl, S. Teodorovici, N. Coici și I. Hübsch, câte 20 cr.; ear' A. Nica, S. Bunda și M. Kopper, câte 10 cr.

Din venitul total de 96 fl. 30 cr. detrăgându-se spesele de 47 fl. 25 cr., rămâne venit curat 49 fl. 5 cr., care sumă s'a adaus la fondul corului respectiv.

Primească deci și pe această cale sincerile noastre mulțumiri, toți acei domni și doamne, cari au binevoit a ne onora cu prezența dlor și prin suprasolviri au făcut să crească cu mai mare înțeleală fondul celui cor.

Pentru comitetul corului:

I. Raita, Remus Bortosiu, preș. secretar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această adacțiune și responsabilită.

Anunț funebru și mulțumită publică.

Subscriși zdrobiți de durere anunțăm în numele nostru, moartea neuitatei noastre fiice și soție Marta Sladek, nasc. Popescu, în al 24-lea an al etății și abia al 2-lea de căsătorie, care după lungi și grele suferințe 'și-a dat nebilul sau suflet în mâinile Creatorului, la 18 August n. a. c. ear' înmormântarea s'a făcut la 19 August n. Totodată din incidentul repositării soției, ficeii și soriei, aducem pe această cale profunzile noastre mulțumiri, tuturor stimatelor familii, cari au binevoit a depune o cunună pe catafalcul defunilor, și așa prin consolările domniilor lor, așe mai ușura durerea noastră. I. Sladeka, soț, George și Ana Popescu, părinți, Grigore și George Popescu, frați, Iuliana Popescu, soră.

Mulțumită publică.

Subscrișul având în vedere împrejurarea, că din tristul și durerosul incident al morței neuitatei mele soții Aurelia Muntean nasc. Corcheșu, — pervenit în 19 Iulie a. c., — din partea mai multor domni, doamne, amici și cunoșcuți am primit expresiunile de condolență, ce au înversat balsam vindecător pe inima-mi sfâșiată de durere, și considerând, că separat la unul fiecare nu-mi pot răful tributul recunoștinței, vin prin această a ruga pe toți prea stimați condolenți să binevoiască pe această cale a primi expresiunea celei mai sincere mulțumiri pentru această atențiune de condolență.

Abrud, în 18 August 1899.

Corneliu Muntean, învătător.

MAI NOU.

Din Prusia.

Respingerea legii despre canalizare a atins foarte neplăcut pe împăratul Wilhelm, care n'a luat însă nici o hotărâre cu privire la criza anunțată ieri. Se zice că împăratul ar fi pentru disolvarea parlamentului prusian și menținerea guvernului în actuala sa formațiune. Criza a devenit și mai gravă prin împrejurarea, că prințul Hohenlohe, cancelarul german, asemenea vrea să-și deie demisia.

Din Sârbia.

Tribunalul marțial, pe basa anchetei făcute, a constatat nevinovăția șefilor partidului radical, a fostilor ministri Pasici și Tausanovici, și astfel a propus să fie puși amândoi pe picior liber, ceea-ce se va întâmpla mâne, sau poate s'a întâmplat astăzi.

Sosiți în Sibiu.

La 23 August n. 1899.

Hotel „Împăratul Romanilor”: De Royen, consul general din Budapesta; Jurea, oficial de bancă din Lugoj; Balas, accesit din Novisad; Roza Baum, privatier, Dr. Mitter, medic, din Viena; Zenker, Zappe, Kolletnigg, Deneberg, Geister, din Viena; Steiner, Kraus, Kohn, Breitner, din Budapesta; Müller din Nemetboly, Fischer, Motzel, din Eisenstadt, comercianți.

Hotel „Neurichter”: Istvánffy din Budapesta, Bittermann din Ibașfalău, locotenent.

Hotel „Meltzer”: Molea, administrator din Veresgyháza; Fiskolczy din Cluj; Földváry din Aradul-nou; volajori; Zabus cu soția, măcelar din Aradul-nou.

Hotel „Habermann”: Thalmann, preot din Reciu; Boban cu familia, antreprenor din Brezoiu.

Med. univ.

Dr. Alex. de Vaida-Voevod,

medic român.

[231] 10—15 KARLSBAD, ALTE WIESE, „GOLDNE KRONE“.

Cele mai bune copii le dă cerneala-copir neagră-violetă a lui Bayer.

Cea mai bună cerneală de scris e cerneala-Japan a lui Bayer.

Unde nu se capătă o liferează direct fabrica chimică a lui Eduard Beyer în Teplitz.

[178] 85-50

Bibliografie.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

- Memoriale, Arhiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. —30
- Doina, conf. ținută la ateneul din Bérhad, de Măndrescu —28
- Critice: 1867-1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr. 4.—
- Povestile Bănelului, de Cățana —30
- Literatură populară română, de Gaster 2.50
- Introducere în Cărțile Testamentului vechi și nou, de Dr. Iuliu Olariu 2.50
- Cercetorile, dramă în 2 acte de Livescu —50
- Studii Critice, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. 4.—
- Higiena română, de Dr. Leo Murășianu 1.—
- Izvoade, de Demetrescu 4.—
- Trandafiri și violete, de Pop-Rete-ganul —60
- Din Moldova, schițe de Kotzebue 1.—
- Floarea din Firenze, de Livescu —50
- Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul, de Nicolae Bălcescu 2.—
- Trăvnițe, 10 piese Slovacăști Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. 3.—
- Scrierile părinților aptoșarești, de Dr. Iuliu Olariu —70
- Merinde dela școală, de Popa —60
- Despre influența împrejurărilor, de Panaite Zosin —50
- Memorii din timpul războiului, de Georgescu —38
- Pui de lei, poezii eroice, de Nemișescu 1.—
- ediție de gală 2.—
- Poezii, de Macedonski 2.—
- Copii de pe natură, de Negruzzi —50

La comanda din afară se adaugă pentru portul poștal încă 5 cr., iar pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

A apărut:

A apărut în tipografia noastră cartea „Principiile politice” (după Dr. Fr. de Holtzendorff) de Teodor V. Păcățian. Formatul 8° mare, cuprinsul 290 pagini, tiparul curat și ceteș. Preț 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul politicii:

Politica e — știință. — Politica e — artă. — Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. — Raportul dreptului pozitiv cu politica. — Conflictele între manevra dreptului și a politicii practice. — Raportul între morală și politică. — Scopurile ideale de stat. — Scopurile reale de stat. — Scopul de putere națională al statelor. — Scopul de drept individual în stat. — Scopul social-cultural al statului. — Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatură științifică, în special însă celor care, conform poziei lor sociale, sunt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru. De vânzare în librăria institutului nostru.

Împăratul Marc Ulpiu Traian (98-117 d. Chr.). Prelegere ținută la 16 Martie 1893 în localitățile „clubului român” din Suceava, de Animpodist Daschevici. Tip. conc. Arch. Silv. Morariu-Andrieșci în Cernăuți.

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de Greg. Pletos, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adăos: bucăți de lectură psihologică. — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școlile medii. — Preț 80 cr.

Almanachul tipografic, anul al III-lea pe 1899, de dl George Filip, tipograf.

Acest Almanach este o lucrare artistică, tipărită în institutul de arte grafice „Minerva” a dlor Filip, Morariu, Popovici și Tălășescu.

Cuprinde o bogată și foarte interesantă materie literară, științifică, comercială etc. Adresele ziarelor cotidiene din capitală cu personalul redacțiilor etc.

În text, pe lângă multe ilustrațiuni artistice lucrate în diferite culori, menționăm două, în trei culori: una reprezintă o Română din Ardeal și alta un cort țigănesc.

Almanachul este elegant legat în pânză și se vinde cu 1 leu și 50 volumul.

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ”

editată sub auspiciile și din însărcinarea „Asociației pentru literatură română și cultura poporului român”

de Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secret. Asociației.

A apărut fasciculul XV. al acestei importante și mari publicațiuni, și astfel după o muncă stăruitoare din partea direcțiunii și a colaboratorilor publicului român are în mâinile sale deja antia jumătate a acestei opere unice în literatură română. Fasc. XV. cuprinde articolele Farina-Fulgurii, între cari o serie însemnată de articole mai mari și de interes special românesc, apoi articole istorice și etnografice, de geografie, de literatură și filosofie etc. Remarcăm articolele istorice și etnografice: Fărșeroși, Februarie (revoluția), Fini. Francez, Franci, Franco-german (răsobiul), Frătuși, etc.; biografiile române: Farcaș, Fekete-Negruțiu, Felix, Fétu, Filaret, Filep, Filimon, Filipescu, Flechtenmacher, Fleva, Flondor, Florescu, Florian, Fodor; biografiile străine: Fawcett, Fénelon (M. Străjanu), Ferdinand, Ferry, Fichte, Filip, Fischer, Flammarion, Fottie, Fofino, Francisc, Francisc Iosif, Franklin, Frideric; articole de literatură și de filosofie: Farmec (Dragomirescu), Farsa (M. Străjanu), Fatalism (Dragomirescu), Faust (M. Străjanu), Făt frumos (Marianescu), Filosofia (Dragomirescu), Frumos (Dragomirescu); din materialul geografic: Fehér, Fessan, Finlanda, Fiume, Flandra, Florența, Focșani, Francia, Franzensbad, Frislanda; articole mai mari și mai interesante: Farmacia (Dr. I. Felix), Fauna (Dr. Leon), Febra, Fecundațiune, Ferment, Feudalitate (Biron), Fidejusiune, Fier, Figura, Filologia (Tiktin), Filtru (Dr. Felix), Fisica, Fisiocratism, Fisiologia, Flagelanți, (Dr. Radu), Flaut (Cerne), Floare, Flora, Fluier (Cerne), Folklore, Fondul religios-nar gr.-or. bucovinean, Fort (Iannescu), Forta, Fortăreața, Fortificațiune, Fosfor, Franciscani, Franc-maçon, Fruct, Frunza.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depoziț general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare: pentru un tom broșurat fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (în România lei 25.—, resp. 28.50).

Cursul pieței din Sibiu.

Din 29 August n. 1899.		
Hârtie-monetă română	Cump. 9.35	vând. 9.41
Lire turcești	18.88	19.95
Imperiali (15 R ^o aur)	126.—	127.—
Ruble rusești 100 a	5.62	5.68
Galbeni	9.50	9.56
Napoleon-d'ori	58.60	59.—
100 Marce germane	11.94	12.04
Livre sterling		

Bursa de Budapesta.

Din 21 August n. 1899.		
Renta de aur ung. 4%	118.50	
„ „ „ 4%	96.40	
„ „ val. cor. 6%	120.75	
Imprumutul căilor ferate ung.	120.25	
Bonuri rurale ung.	95.—	
„ croate-slavone	96.—	
Obligațiunile desp. regalilor	162.50	
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	14.25	
Renta de hârtie austriacă	100.10	
„ de argint austriacă	100.—	
„ de aur austriacă	118.50	
Losuri austriace din 1860	137.50	
Acțiunile băncii austro-ungare	900.—	
„ de credit ung.	392.—	
„ de credit austr.	391.50	
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—	
Argintul	5.67	
Galbeni împărătești	5.65	
Napoleon-d'ori	9.56	
Mărci 100 imp. germane	58.92	
London 10 Livre sterlingi	120.75	

Bursa de Viena.

Din 21 August n. 1899.		
Renta de aur 4%	118.10	
Renta ung. v. c. 4%	96.40	
Imprumutul căilor ferate ung.	120.75	
Bonuri rurale ung.	95.—	
„ croate-slavone	96.—	
Renta de hârtie austriacă	100.10	
„ „ argint austriacă	100.05	
„ „ aur austriacă	118.10	
Losuri austriace din 1860	137.25	
Acțiunile băncii austro-ungare	905.—	
„ de credit ung.	391.—	
„ de credit austr.	385.50	

Bursa de București.

Din 7 August v.		
5% Renta perpetuă	84	
5% „ am. 1881 100%	81 1/2	
5% „ 1892 100%	86 1/2	
5% „ 1893 100%	2725	
5% „ 1894 87 1/2	355	
5% „ 1889 89	342	
5% „ 90.94 90	440	
5% „ 1896 92	460	
5% „ 1898 92	73	
Convertite rurale	Basalt artificial	
5% Obl. c. B. 1883	Tram. nou	
4 1/2 „ „ 1890	Baia centrală	
5% „ „ 1895		
5% Fonc. rur.		

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baileș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Nr. 1373/899.

[258] 1-2

Publicațiune.

Primăria comunală din Avrig intenționează adaptarea unei căsi comunale.

Peatra, cărămida, varul, nășipul, țigla, precum și materialul de lemn, cu excepțiunea celui pentru măsurit le dă comuna. Planul și preliminarul de speșe stau spre vedere publică în orele ofici-oase în cancelaria comunală.

Spesele preliminate sânt 2245 fl. și litațiunea publică verbală se va ține în cancelaria comunală din Avrig, Du-minecă, în 15/27 August a. c., la 10 ore ante-merid.

Vadiu e 5% a prețului de strigare, care vadiu însă e a se întregi prin întreprinzător la 10%.

Întreprinzătorul are a efectul lucrările încă în decursul perioadei de edificări din anul curent, așa încât edificiul să se poată preda spre folosință încă înainte de începerea iernii.

Avrig, la 18 August 1899.

Primăria comunală.

Anunț.

În comuna Bogata-română, comitatul Alba-inferioară, este de dat în arândă pe mai mulți ani o moșie nobilitară de 200 jgère (cu casă de locuit și clădirile economice pe un intravilan mare). Informațiuni mai detaliate dă proprietăreasa,

[255] 2-3

véd. lui George Kelemen,
în Bogata-rom. (p. u. Păuca).

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE GEORGE EBERS.

Preț 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comande se pot face la

„Tipografia”,
soc pe acțiuni în Sibiu.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserial și comane casse după înțelegere cu plătare în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăci-mare Nr. 8.

[58] 13—